

نمبر ۸ ع

ایضاً

اعزاز و شکرانہ اعزاز

اعزاز (۱) میں اپنی اس تالیف کی اعلیٰ کامیابی پر خداوند کریم کا شکر گزار ہوں اور یہ بات سیرے لئے باعث افتخار ہے کہ اس کا نام میرے آقا سے ولی نعمت حضور پر نور بندگانِ تعالیٰ متعالی مدظلہ العالی کے مبارک تخلص کو اپنے سر پر لئے ہوئے ہے اور اس کا آغاز آپ ہی کی مبارک جوہلی چہل سالہ کی تقریب میں ہوا۔

(۲) میں ہزار کسنسی لارڈ فٹو ہالفا، ہم گورنر جنرل ہند کا شکر ادا کرتا ہوں کہ آپ نے براہ عنایت مجھ کو اجازت عطا فرمائی کہ میں اس کتاب کا ڈوئی کیشن ^{۲۲۵۰} آپ کے نام نامی سے کروں۔ صاحب رزیڈنٹ حیدرآباد و پوربیہ کمراسلہ نشان مورخہ ۲۴ جون ۱۹۰۹ء مجھ کو اطلاع دیتے ہیں کہ ہزار کسنسی آپ کا شکر ادا کرتے ہیں کہ آپ نے ان کو ایسی عالمانہ تالیف میں ان کی یادگار قائم ہوئی۔
موقع دیا۔

اعانت (۳) میں ہر کلمہ کی ویسے سے موصوفت کا دل سے شکر گزار ہوں کہ آپ نے باجلاس کو نسل یہ حکم فرمایا کہ مولف کو اس کتاب کی ہر ایک جلد پر جس جس طرح و شائع ہوتی جاے پان پان سو روپیہ کا آئرم (صلہ تالیف) عطا کیا جاے۔

(۴) میں اپنے آقاے ولی نعمت اعلیٰ حضرت والی سلطنت کن جھوٹو پروں سرکار نظام او ام اللہ اقبالہ کا شکر یہ بیان و دل او کرتا ہوں کہ سرکار مدوح نے حکم فرمایا کہ سلطنت آصفیہ کے شاہی خزانہ سے بھی مولف کو اس کتاب کی ہر ایک جلد پر جس جس طرح وہ شائع ہوتی جاے سات سو اسی روپیہ کی امداد عطا کی جاے۔

(۵) حیدرآباد کے امراء عظام سے جناب نواب فخر الملک بہادر مرین اللہ صیغہ تعلیمات و عدالت و کوٹوالی و امور عامہ کی علم دوستی کا بھی شکر گزار ہوں کہ آپ نے اپنے خانگی خزانہ سے اس تالیف کی ہر ایک جلد پر سو روپیہ کا اعزازی انعام مقرر فرمایا ہے۔

شکر یہ علیٰ (۶) اگرچہ اس کتاب کی ہر ایک جلد کے پانسو نسخوں کی طبع کا حقیقی صرفہ بقدر اللہ سیکر عثمانیہ ہے اور معاونین بالقابہم کی امداد کا مجموعہ بھی اسی کے قریب قریب ہے۔ لیکن محض اس خیال سے کہ پبلک کو نفع پہنچے ہیں نے جملہ نسخہ مطبوعہ کو بلا لحاظ اپنے نفع کے مع حق تالیف کتاب بلا کسی معاوضہ کو پبلک لائبریریوں و مدارس اور بعض شائقین و معاونین زبان فارسی کے لئے وقف

کرویا ہے معزز ناظرین کتاب پر روشن ہے کہ یہ ۲۸ جلد کی کتاب ہے اور مولف کی ضعیفی کی وجہ سے کمال اہتمام کے ساتھ سال بھر میں ایک اور کبھی دو جلد شائع ہوتی ہیں اور بظاہر مجھ کو صرت خداوند کریم سے توقع ہے کہ میں اس کتاب کی تکمیل اپنی باقی ماندہ عمر میں کر سکوں۔ وہو علیٰ کل شیء قدير۔

پبلک کافدائی

احمد عبدالعزیز ناسطی

(خان بہادر شمس العلماء نواب عزیز جنگ بہادر)

۱۷۶۴۶
ع ۸
کتاب نمبر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بجدا آنکه نوبت به پنجمی جلد این کتاب رسید و به بین دولت ابد قرار سرکار آصفیه
و بحسن التفات و قدر آقایی ولی نعمت - قدر قدرت قوی شوکت سلیمان تنزلت
اعلی حضرت جنو پر نور - بندگان عالی - آصف جاه سابع - نظام الدوله نظام الملک
و الممالک پیر عثمان علیخان بهادر فتح جنگ - جی - سی - ایس - الی - فرمان روای
سلطنت آصفیه مؤلف این کتاب را شایسته دو صد و پنجاه روپیه بصله خدمات
علمی و رومی و طیفه حسن خدمات ملکی مرحمت گردید ادام اللہ اقباله و ضاعف اجلاله ابدا

قصیده بمدح آقایی ولی نعمت

<p>از زبان شعله جامی دو و خیز و مارها بخر بخسارش زریحان لشکفد گلزارها آب حسرت در دهبان دارند آتشخوارها گل ز فیض موقلم جاگرد بر دیوارها</p>	<p>تا بروی آتشین زلفش کشاید تارها سینه خطر رسته تخم سیاه خال اوست از شکفتن مسکن خالش که آب و آتشت عاشقانش نقش دیوارند در سودا رلف</p>
---	--

از دهان تنگ او تنگ شکر دلد و مذاق
 بلبلان صحنه گرم منغم تر در چین
 عنکبوتی پرده های گلخن از جوش بهار
 ساز و برگ صد هزاران نغمه می سازد و بهار
 ره و عشق تو در دشت بنون ساز چون
 قطره اشکم تبار گریه از جوش بهار
 کیست او که زمین عهد دوست این جوش بهار
 زانکه مخصوص همین نگذاشت گلر اکثرش
 گفتش محبوب محبوب است مروج زمین
 تا که عثمان غنی آمد سر بر آرمی ملک
 گاه بزم او را نظام الملک آصفی نام
 مهر و آتش آفتاب چرخ او رنگ دکن
 ناول عالم بدست اوست رنگ آشنا
 خسر و اذات تو چیز دیگر آمد در صفات
 تاجیه می بالدر فلک بر آب نیسان بهار
 پیچیده خورشید نبود مایه ناز سپهر
 سلطنت رایک سر موئیت پروا نهمین

گیز

ناول مایافت ذوق شکرین گفتار با
 شبیخ سوز تر نظم ریزد از منقار با
 از گس صد غنچه لوبک گل کند در تار با
 از رنگ گل تار با و ز شاخ گل فرما با
 قطره خوش گل انگیزد ز نوک خار با
 گل بر آرد و از رنگ گل سبزه از تار با
 عندیبا بند گرم منغم در بازار با
 او سخاوند رنگ و بود گوشه گلزار با
 حلقه در گوشند از دلدارش دلدار با
 غنچه از گل های گلشن گل کند دینار با
 فتح جنکت آمد لقب در عالم پیکار با
 ثابت از اعیان دولت هستی سیار با
 دیده عالم نشد منت کش اغیار با
 گرچه بر او رنگ هستی دیده اهم بسیار با
 ابر گوهر بار در دست تو دیدم بار با
 سر زنده بر فرق دستار تو از ز تار با
 ذات و الایت خبر دار در کار و بار با

شخصه عدلت بحسن انتظام دولت
 شیر در عهد تو با نرغاله بازی می کند
 همدرین عهدند سر بازان دولت سرفراز
 سرکشان از رعب اجلاال تو استخفا کنند
 ترا که عفو خسروی تر دامنان راول نشین
 آیتت در مندان راول آسانی بدست
 سلطنت رانان عالم چون صنوبر در چمن
 خاصه بیداری عهد همایون مهدتست
 هر چه از نخل شایست در حضورت بار یافت
 ای و لا خاموش و ز طول امل بشیار با
 جان من تن زن بجان تو که هنگام دعا ^(دعا)
 هر چه آسانست بر اعدای او دشوار باد
 تا بود گل در گریبان هوا جو یان شاه
 بر سر عالم الهی تا قیامت زنده باش

آمین

می کند بر نیت اقدام گیر و دار با
 کبک و شاهینت دزیر و اسن کهسار با
 همدرین دورند سر تابان بفرق دار با
 عاجزان از زمین اقبال تو استظهار با
 بر زبان دارند از رعب تو استعقار با
 قطره های اشک غم می چیدند از رخسار با
 در تماشای تو سر بر کرده از دیوار با
 خواب غفلت در دکن پیدا کند بشیار با
 دانه از خوشه و شستی است از خروار با
 گر چه داری از صفاتش در سخن طوبان با
 تا دعای دولت آمد خاتم گفتار با
 داورا آسان شود بر ذات او دشوار با
 بشکند در سینه بدخواه دولت خار با
 بر خورند از نخل اقبال تو بر خور و دار با

الف) بالارفتن طاعت (اصدر) لفظ بال یعنی بلندی و رفت است کہ ذکرش بھی بجز بگشت

اصطلاحی) بقول بحر بذر و ہ قبول رسیدن کہ بلندی کارکنایہ باشد از کامیابی حال تصنیف این امر

طاعت - مؤلف گوید کہ دیگر کسی از محققین باقی ماند کہ از بلندی و پیش کہ امر یک را تفویق

فارسی زبان ذکر این نکر و ولیکن خلاف قیام و مناسبت است بامعنی حقیقی لفظ بال اباب

نیت و متعلق است از - - - - - مجازہ سخنوران نازک خیال تصنیف این کنند

ب) بالارفتن کار کہ بقول بحر یعنی نیک (ار و و) الف) طاعت کا قبول ہونا

انجام یافتن کار است و بقول بہار پیش رفتن طاعت کا مرتبہ اعلیٰ حاصل کرنا (ب)

کار و الف) ہم داخل ہیں تقسیم است - کامیابی ہونا - بقول آصفیہ - فارسی مقصد

(صائب) مشوقیہ ہمراہ گرچہ توفیق پورا ہونا - مراد بر آنا - فتح پانا -

است ہا کہ از خبریدہ روی کار محر بالارفتن بال اصنوبر اصطلاح - بقول انند

بو (ابوطالب کلیم) کار محنت گردین بجا الہ منظر العجائب از اسمای مشوق

رہ اینچنین بالار و و بارہ نوردان را است - مؤلف عرض کند کہ خلاف قیام

ز زانو خاری بای کشیدہ مخفی مباد کہ بعض نیت - اسم فاعل ترکیبی است بمعنی قد

محققین لفظ بالار اور پنجاب معنی ششمش گیرند مثل صنوبر وارندہ حیف است کہ سند

کہ پیش است بلکہ معنی ششم را قائم کردہ اند استعمال پیش نشد (ار و و) بال اصنوبر

از ہمین قسم استعمال خیال مادر غلط افادہ اند - یار کو کہ سکتے ہیں جیسے سرو قد -

کہ ماخذ لفظ بال اب معنی پیش یعنی مجازی ہم ناز و و پنجاب (بال افشان) مصدر اصطلاحی -

<p>(۲) بال افگندن اصدر اصطلاحی۔</p>	<p>(۲) بال افشاندن (۲) یعنی طپیدن</p>
<p>بقول (جہانگیری و تفسیر کتاب) و برپان</p>	<p>(۳) بال افشالی مرغ در دام</p>
<p>ورشیدی و جامع و بہار و آئند (۱) کتابیہ</p>	<p>یا طپیدن لعل باشد و (۱) اسم فاعل ترکیبی</p>
<p>از حافظی شدن مؤلف عرض کند کہ (۲)</p>	<p>(۳) حاصل بالمصدر (ظہوری ۱۵)</p>
<p>بمعنی حقیقی است یعنی پروبال رخسار بمعنی</p>	<p>سوسن شد رشک بال افشان آزادان</p>
<p>معنی دوام بر زبان و</p>	<p>کہ در دست پر اندازان کند متعدی معاصرین عجم بمعنی دوام بر زبان و</p>
<p>حیف است کہ اسماقیال پیش نشد مخفی</p>	<p>(۷) ہمایون طائر دل فوق</p>
<p>از مباد کہ چون پرند را پروبال ریختہ شود از پرو</p>	<p>بال افشائی وارد و دوران لبان کہ از مباد کہ چون پرند را پروبال ریختہ شود از پرو</p>
<p>باز ماند و از زمین است معنی اول (ارو)</p>	<p>پرو ہاست (۱) بال می روید (۲) باز ماند و از زمین است معنی اول (ارو)</p>
<p>(۱) عاجز ہونا۔ (۲) پرگرا دیسا کسی مرض کی جو</p>	<p>کہ وہ بزرگ ہنسے بخت بال افشائی</p>
<p>پر جھاڑنا کے سوا۔</p>	<p>نشا ہماز دل بہ اسم فطر و حال انداختم</p>
<p>بالا کروں اصدر اصطلاحی۔</p>	<p>اصطلاحی کجا و اصل باین سیدت</p>
<p>سر باشد و بلند کردنش بعد مراقبہ یا وقوع مذا</p>	<p>پانچا میں تو اندشہ چہ قطع رہ بہ بال</p>
<p>و غیر ذلک متعلق بمعنی خیم لفظ بالا (ظہوری ۱۵)</p>	<p>افشائی لعل تو اندشہ (ارو)</p>
<p>سر از شرمندگی فروا ظہوری چون کند بالا</p>	<p>پہر کئے والا۔ پھر پھرانے والا۔ (۲) پھر کما</p>
<p>خدا یا روی دل از آرزوی غیر بر تابش</p>	<p>پھر پھرانے۔ (مرغ کا دام میں یا لعل کا</p>
<p>سر اٹھانا بقول آصفیہ سر او پر کرنا</p>	<p>زیج کے وقت (۳) پھرک یا پھرکن۔ ثبوت</p>

شدن
۱۵

<p>می کشد و همچنین (د) بالاکشیدن شعله یعنی بلند و سوزان</p>	<p>سرا و بخار نامه مهرا ببار نامه (الف) بالاکشیدن مصدر اصطلاحی</p>
<p>بمقول بهار و فصل نگارش (انند) یعنی قد شعله باشد (آغاز زمان واضح است) هر دریا کشیدن مؤلف عرض کند که (قد کشیدن) پاهال خواری می کند طغیان حرص و شمع بمقول بحر طاهر و نمایان شدن و به معنی کوه می شود چون شعله بالامی کشد و از بر خاستن و نمود بهار هم بر معنی دو هم فای</p>	<p>بمقول بهار و فصل نگارش (انند) یعنی قد شعله باشد (آغاز زمان واضح است) هر دریا کشیدن مؤلف عرض کند که (قد کشیدن) پاهال خواری می کند طغیان حرص و شمع بمقول بحر طاهر و نمایان شدن و به معنی کوه می شود چون شعله بالامی کشد و از بر خاستن و نمود بهار هم بر معنی دو هم فای</p>
<p>همین قبل است (ه) بالاکشیدن نخل و نهال</p>	<p>پس اندر مضمر است بهر لای بالاکشیدن</p>
<p>بلند شدن نخل و نهال (صائب است) نخل بهتر در زمین نرم بالامی کشد و سرفرازی</p>	<p>استفاده قد کشیدن نتوان کرد زیرا که (ب) بالاکشیدن از آغوش</p>
<p>بیشتر چون خاکساری بیشتر (سبب کاشی است) دارد هم گردون نهان در خاک چون بیخ درخت</p>	<p>نشو و نما و پرورش یافتن در آغوش باشد (صائب است) می کشد و سایه نگه داشتن</p>
<p>با لیک من همچون نهال تازه بالامی کشم و مخفی مباد که از سوز و دم مذکوره بالاصدا</p>	<p>کسوف استادگی و سرو بالایی که از آغوش من بالاکشید و</p>
<p>اصطلاحی (بالاکشیدن کسی) هم پیدا می شود یعنی بلند شدن قد کسی بای حال لفظ بالاک</p>	<p>(ج) بالاکشیدن زنگ</p>
<p>درین مصداق متعلق بمعنی پنجم اوست که (ار و و) (الف) ظاهر مونا به معنی کوه</p>	<p>زنگ است و کنایه از طاهر شدن (صائب است) در و من در و از نشو و نما</p>
<p></p>	<p>دیگر است و زنگ بر آینه هم چون سرو بالا</p>

<p>(ب) گو دین پنا (ج) زنگ آنا سیر ہونا (د) شعلہ بلند ہونا (ه) نخل اور نہان بلند ہونا بالاکذاشتن یا (مصدر اصطلاحی) کے پہلے اور دوسرے اور تیسرے معنی</p>	<p>بہار کہ بر (یا بالاکذاشتن) نوشتہ بالاکر فتن (مصدر اصطلاحی) بقول کتاب رفتن و دویدن (مخلص کاشی) بحر و راستہ و بہار بمعانی مختلفہ می آید و ما (نہستی بہار خود امی نالہ یا بالاکذار) در دول چاچر پیش مسجامی کنی پامولف عرض کند کہ بسبیل مجاز متعلق بمعنی خیم لفظ بالاست کہ از برداشتن ہم بلندی پیدامی شود (ارو) پاؤن اٹھانا۔ پاؤن اٹھا کے چلنا۔ پاؤن اٹھا کے جانا۔ بقول آصفیہ۔ جلدی جاتا۔ قدم ٹہا کر جانا۔ جلد چلنا۔ تیز رفتار ہونا۔</p>
<p>بقول بہار کہ بر (یا بالاکذاشتن) نوشتہ بالاکر فتن (مصدر اصطلاحی) بقول کتاب رفتن و دویدن (مخلص کاشی) بحر و راستہ و بہار بمعانی مختلفہ می آید و ما (نہستی بہار خود امی نالہ یا بالاکذار) در دول چاچر پیش مسجامی کنی پامولف عرض کند کہ بسبیل مجاز متعلق بمعنی خیم لفظ بالاست کہ از برداشتن ہم بلندی پیدامی شود (ارو) پاؤن اٹھانا۔ پاؤن اٹھا کے چلنا۔ پاؤن اٹھا کے جانا۔ بقول آصفیہ۔ جلدی جاتا۔ قدم ٹہا کر جانا۔ جلد چلنا۔ تیز رفتار ہونا۔</p>	<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>
<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>	<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>
<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>	<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>
<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>	<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>
<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>	<p>بالاکر اصطلاح۔ بقول بہان باکاف فارسی بروزن بالاتر چوب بزرگ و ستون و چوبی کہ در پوشش عمارت بالای شاہ تیر گذارند۔ صاحب جہانگیری برستون قاف</p>

<p>(بالا گرفتن وکان) و (۳) رونق و نظام یافتن چنانکه (بالا گرفتن زمان) و (بالا گرفتن کجا) (۵) تفوق و ترجیح حاصل کردن چنانکه بلند مونا آگ مشتعل مونا -</p>	<p>(بالا گرفتن سر) و (بالا گرفتن کسی) و (۶) برداشتن و دور کردن چنانکه (بالا) گرفتن همیشه از جاسه) و (بالا گرفتن نفاق) از چهره و روی) (۱) بلند مونا شو و چنانکه (بالا گرفتن آتش و شعله و صدا) (۲) آرا ایجانا (۳) رونق و نیاد (۴) رونق و وکان و غیره کک بخمال با تخصیص بهتر یاناده) تفوق حاصل کرنا (۴) آٹھانا دور کرنا (۱) بلند مونا شو و چنانکه (بالا گرفتن آتش و شعله و صدا) (۲) آرا ایجانا (۳) رونق و نیاد (۴) رونق و وکان و غیره کک بخمال با تخصیص بهتر یاناده) تفوق حاصل کرنا (۴) آٹھانا دور کرنا</p>
<p>بالا گرفتن چیزی (مصدر اصطلاحی) مصدر تمهیدی است برای تخصیص بالی که در چین با سی می آید و معنای آنی که پدر را بخاند (بالا گرفتن آتش و شعله و صدا) وکان و غیره کک بخمال با تخصیص بهتر است از تعمیم (ارود) کسی چیز ک بلند مونا بالا گرفتن چیزی از کسی (مصدر اصطلاحی)</p>	<p>(بالا گرفتن سر) و (بالا گرفتن کسی) و (۶) برداشتن و دور کردن چنانکه (بالا) گرفتن همیشه از جاسه) و (بالا گرفتن نفاق) از چهره و روی) (۱) بلند مونا شو و چنانکه (بالا گرفتن آتش و شعله و صدا) (۲) آرا ایجانا (۳) رونق و نیاد (۴) رونق و وکان و غیره کک بخمال با تخصیص بهتر یاناده) تفوق حاصل کرنا (۴) آٹھانا دور کرنا (۱) بلند مونا شو و چنانکه (بالا گرفتن آتش و شعله و صدا) (۲) آرا ایجانا (۳) رونق و نیاد (۴) رونق و وکان و غیره کک بخمال با تخصیص بهتر یاناده) تفوق حاصل کرنا (۴) آٹھانا دور کرنا</p>
<p>وارسته و بهار و هم صاحب بحر بر (بالا گرفتن) نوشته اند که شخصی را غافل کرده چیزی از او ربودن است و وارسته و بهار صراحت فرید کند که این را به بندگاس لیا گویند مؤلف گوید که چیزی بغیر و حیل حاصل کردن از کسی باشد و متعلق بر معنی بازم و هم بالا و اصل این دیالوگ چیزی است</p>	<p>بمعنی بلند شدن و بلند می گرفتن آتش است وارسته و بهار و بحر و کرا این بر بالا گرفتن کرده اند مؤلف عرض کند که لغت بالا در اینجا متعلق است به معنی چمیش که گذشت (صائب س) آتش سو دای ما از خوب گل بالا گرفت پوشی این طفل عشق از بستن گهواره شد (ظهوری س)</p>

<p>بود فارسیان در محاوره خود موخده اول و صد او مجازاً متعلق است بمعنی پنجم لفظ حذف کردند و گویند (وارسته) بالا (اروو) صد بلند مونا -</p>	<p>طرز رعنائی و زیبائی بناغ و سر و شمشاد از قدش بالا گرفت (مخلص کاشی) بهار بر (بالا گرفتن) ذکر این گروه گوید که سر و دربار دوز رعونت نقدی و مگر بمعنی بلند گرفتن دکان و مانند آن مؤلف از قامت رعنائی تو بالا گیرد (اروو) عرض کند که بمعنی رونق دادن و بلند کردن دکنین گفته بین اثر ایچانا صاحب آصفیه دکان است و متعلق باشد بمعنی پنجم لفظ بالا نئی (اثرانا) پر فرمایید چرا که لانا مفت حاصل کرنا حاصل کرنا -</p>
<p>بالا گرفتن حدیث و صد اصطلاحی - بهار بر (بالا گرفتن) گوید که بمعنی بلند گرفتن است (خواجہ شیرازی) بهار بر (بالا گرفتن) گوید که بمعنی قد برافرا حدیث عشق است سر و صنوبر و بصدق بالا گرفته است (بیدل) قاتمش گرفتن دولت باشد متعلق بمعنی پنجم لفظ بالا در س خموشی از نگاه ما گرفت (این صد) که گذشت (میر معری) زمین فتح تو که کردی فتنه از تار منظر بالا گرفت (مؤلف) ملت گرفت قوت و زمین ملک تو که بر روی عرض کند که کنایه باشد از شهر شدن پیدا دولت گرفت بالا (اروو) دولت کاپی</p>	<p>اصطلاحی - بهار بر (بالا گرفتن) گوید که بمعنی بلند گرفتن است (خواجہ شیرازی) بهار بر (بالا گرفتن) گوید که بمعنی قد برافرا حدیث عشق است سر و صنوبر و بصدق بالا گرفته است (بیدل) قاتمش گرفتن دولت باشد متعلق بمعنی پنجم لفظ بالا در س خموشی از نگاه ما گرفت (این صد) که گذشت (میر معری) زمین فتح تو که کردی فتنه از تار منظر بالا گرفت (مؤلف) ملت گرفت قوت و زمین ملک تو که بر روی عرض کند که کنایه باشد از شهر شدن پیدا دولت گرفت بالا (اروو) دولت کاپی</p>

<p>بالا گرفتن سرو (مصدر اصطلاحی) شعله قهرش پستی بایدیم افشاند چون</p>	<p>بالا گرفتن سرو (مصدر اصطلاحی) شعله قهرش پستی بایدیم افشاند چون</p>
---	---

<p>صبح دامانی به (ارو) شعله کابلند مونا</p>	<p>بمعنی نفوق و ترویج و بلندی حاصل کردن</p>
---	---

<p>بالا گرفتن همیشه از جا (مصدر اصطلاحی)</p>	<p>سرو باشد و این متعلق است بمعنی خیم لفظ بالا</p>
--	--

<p>بمعنی برداشتن همیشه از جای و این متعلق</p>	<p>و داخل است در تعمیم (بالا گرفتن چیزی و می)</p>
---	---

<p>است مجازاً بمعنی خیم لفظ بالا که برداشتن</p>	<p>بهار بیدیل (بالا گرفتن) با ستنا و میر خسرو</p>
---	---

<p>مجم داخل بلندی است صاحب بحر بر</p>	<p>فرماید که عبارت از قدر افزا شدن و جلوه گر</p>
---------------------------------------	--

<p>در (بالا گرفتن) معنی خارج کردن و دور کردن</p>	<p>شدن است (میر خسرو) اگر سرو من در</p>
--	---

<p>نوشته (محمد قلی سلیم) بی سبب نیست</p>	<p>چمن جا بگیرد و پنج باشد از سرو یا لا بگیرد</p>
--	---

<p>همه گردش افلاک اینجا همیشه ترسم که</p>	<p>مقصود شعر اینست که اگر یار من در چمن برود</p>
---	--

<p>ازین میگردد بالا گیرند به (ارو) شیشه</p>	<p>سرو را در راستی و بلندی نفوقی که بر دیگر تختا</p>
---	--

<p>اشخا دینا دور کرنا کسی جگه سے</p>	<p>باغ است باقی مبی ماند (ارو) سرو کا نفوق</p>
--------------------------------------	--

<p>بالا گرفتن فتنه (مصدر اصطلاحی)</p>	<p>حاصل کرنا بلندی اختیار کرنا</p>
---------------------------------------	------------------------------------

<p>بالا گرفتن شعله (مصدر اصطلاحی) با تحقیق الاصطلاحات بر بالا گرفتن گوید که</p>	<p>بر (بالا گرفتن) گوید که بمعنی بلندی گرفتن است</p>
---	--

<p>معنی ترقی کردن است و بهار این را متعلق</p>	<p>مؤلف عرض کند که بمعنی تیر و تند و بلند</p>
---	---

<p>می فرماید مؤلف عرض</p>	<p>شدن شعله متعلق بمعنی خیم لفظ بالا که بجایش</p>
---------------------------	---

<p>کند که بلند شدن فتنه ترقی کردن نیست</p>	<p>گذشت (بیدیل) ز آمد او نفس با لای</p>
--	---

(مصدر اصطلاحی)

کار است و خود بهار بعد راجا ذکر این معنی کرده که ستوفیان چرخ به از وقت مجال تو بالا گرفته اند

که می آید. بای حال این متعلق است بمضی خیمه (ارو) فرو از ایچانامه

نقطه بالا که گذشت (رضی دانش) فتنه بالا گرفتن قطره (مصدر اصطلاحی)

از رفتار طاؤس همین بالا گرفت و خوشتر اما بهار بر (بالا گرفتن) گوید که معنی بلند می

را بمشق جلوه نائل می کند (صائب) گرفتن است چنانکه (بالا گرفتن قطره) و در

دست بیدار فلک راز و دگوت می کند و فتنه که آری قطره مادام که از دریا جداست

کز قامت رعنا می او بالا گرفت (ارو) قطره است و چون ترقی کرد یعنی بدست

فتنه بلند مونا

عین دریاست مؤلف عرض کند که

بالا گرفتن فرو (مصدر اصطلاحی)

کردن و در از شدن که قطره را بعد از آنکه از

بهار بر (بالا گرفتن) ذکر این کرده گوید که سحاب بر زمین افتد ترقی همانست که بنا

یعنی فرو جلی دانسته از وقت بر آوردن و سیل بدربار و در بای حال متعلق است

از پایه اعتبار فرو افکندن مؤلف گوید با معنی قطره بالا بر سیل مجاز (فصلنامه) و در

که سکندری خورده است و از معانی بالا (چون قطره سوی او بالا گرفته بود و در

کار ندارد و آری این را متعلق کند معنی بی بهار گرفته بود (ارو) قطره کامیال

بیرا

د بالا گرفتن چیزی از کسی که بجایش گذشت

و متعلق باشد بمعنی یاز و هم لفظ بالا که بجای بالا گرفتن (مصدر اصطلاحی)

مذکور شد (طایه وحید) فرویت آفتاب بهار ذکر این کرده گوید که در این زمان

یافتن کار است و صاحب بحر هم بدیل (بالا سر) گذشت و خیال مالک توفیق و ترجیح حاصل
 گرفتن (ذکر معنی رونق و نظام یافتن) کرده کردن است و (۲) بمعنی حاصل کردن بلندی
 مؤلف عرض کند که بلندی کار رونق بهم چنانکه از کلام آتوری پیدای شود که بر
 اوست پس لفظ بالا در اینجا بر سبیل مجاز (بالا و پینا گرفتن کسی) می آید (ارو)
 متعلق به معنی پنجم اوست که بجایش گذشت (۱) توفیق حاصل کرنا ترجمه حاصل کرنا
 و آنکه بالا را بمعنی ششمش آورده اند نزد (۳) بلندی حاصل کرنا.

شان پیش رفتن کار است و ترجیح پیش رفتن (مصدر اصطلاحي) بالا گرفتن نقاب

(قاسم گونا بادی ۵) چو گل بر سر چمن جا بهار بر (بالا گرفتن) ذکر این کرده گوید که
 گرفت چمن را از کار بالا گرفت (۴) خواجگه بمعنی برداشتن و بالا کردن نقاب و امثال
 شیراز ۵) شدم عاشق بیلامی بلندش که آن مؤلف گوید که بلند کردن نقاب هم
 که کار عاشقان بالا گرفتست (۶) (انوری ۵) به همین معنی آمده و درین اصطلاح تخصیص نقاب

زهی کارت از چرخ بالا گرفته به حدیث باشد با جمله این هم متعلق است بمعنی پنجم لفظ
 زچین تابه صنعا گرفته (۷) (ارو) کام بالا که بجایش مذکور شد (مخلص کاشی ۵)
 رونق حاصل کرنا درست هو نایچه پیش تا بخت بدرفته بخواب آه سبک سیر کجاست

بالا گرفتن کسی (مصدر اصطلاحي) که نقاب از گل رخسار توبه لایم و در آرزوی

بهار بر (بالا گرفتن) گوید که معنی قدیر افروختن نقاب بلند کرنا نقاب اٹھانا
 و جلوه گر شدن است سندن بر (بالا گرفتن) بالا گرفتن نهال (مصدر اصطلاحي)

بهار بر (بالا گرفتن) بلندی گرفتن نوشته و سقف است و صاحب سقف و در پیجی معنی
از کلام طالب آملی شد آورده مؤلف **عز** لفظی این بلندی حاصل کننده باشد فقط اگر
کند که متعلق است به معنی تخم لفظ بالا که پیش **یا** اعتبار صاحب جامع همین لغت مرکب را اصل
گذشت و این یعنی بلند شدن نهال است **گیریم** بالا که گذشت محقق این بخذف کاف
(رباعی) با این سر سخت زده سو و اب گرفت **فارسی** و تخانی است (ار و و) و کیهو بالا اگر
در سینه نهال آه بالا گرفت **پیش** چنان **لغز** **بالا** (اصطلاح) بقول سروری سقف
دو و نفس **پاکین** دل **نگی** رنگ سوید **اب گرفت** و بقول **برپان** یعنی بالا راست که ستون و چوب پوش
(ار و و) نهال بلند مونا - عکارت و بقول **رشیدی** و جامع مرادف بالا
بالا که اصطلاح - بقول صاحب جامع **تجربتی** چنانکه **بالا** گذشت **سیدش** (ار و و) و کیهو بالا
بر وزن **بالا** تیر چوب بزرگ و شته تیر و ستون **بالان** بقول سروری و **برپان** و رشیدی و
و بعضی شته تیر و شته تیر گفته اند و فریاد **ناصری** (ا) بالنده و توکننده (خاقانی) **س**
که در **برپان** پنج کاف بر وزن **بالا** تر گفته **سرو** **بالان** که ز **بالین** سرش آمد **سنبوه** و **دیگان**
سهناسخ باشد **مؤلف** عرض کند که **تقصیر** راتن مالانش **بر باز** و **سید** صاحب جامع
اینست که این را اسم فاعل ترکیبی **گیریم** مرکب فرماید که اسم فاعل از **بالیدن** و **بالانیدن** و
از **امر حاضر** **سعد** گرفتن و کلمه **گر** را **خبر** صاحب نو اور **بالودن** و **بالیدن** را **معنی**
این مرکب قرار **نیم** پس در معنی **بالا** **گرفت** **نشو** و **نما** کردن و **افزودن** آورده گوید که
ستون و **شهرتیر** را **جا** و **اوه** **ایم** که **فایده** **بال** **امر** و اسم فاعلش و **بالان** **مشد** (الخ)

<p>مؤلف عرض کند که حقیقت مصداق بجا خودش می آید و در اینجا همین قدر کافی است که بالان بقاعده فارسیان امر مصدر بالانید اسم حال بالیدن تمام بهار است و ده تازو و (ارو) متحرک -</p>	<p>اسم حال است از مصدر بالیدن و در اینجا مجازاً بمعنی متحرک مستعمل شد (حکیم سنائی ۵) باز تا صنعتی در انداز و پریش بالان نسبی اسم حال بالیدن تمام بهار است و ده تازو و (ارو) متحرک -</p>
<p>غلطی صاحب جامع که اسم فاعل از بالیدن و بالانیدن نگاشت - اسم فاعل بالیدن بالنده باشد و از بالانیدن بالاننده - فماثل (ارو) پھولنے والا نمونو کر نیوالا - اسم حال بالان بھی کہہ سکتے ہیں -</p>	<p>اسم فاعل از بالیدن و جامع و ناصر یعنی دلیرخانه (حکیم مخضری (۵) یکی راستی با جوج است باره یکی را روضه خلد است بالان پو (شمس فخری ۵) مخالف ارچه که خود را چون سنگ می بنداشت</p>
<p>(۳) بالان - بقول سروری و برهان بمعنی جنبان و متحرک صاحب نوادر بالانیدن و بالانیدن را بمعنی جنبانیدن و حرکت دادن ریش آورده بالان را بمعنی ریش جنبان نوشت مؤلف عرض کند که حقیقت مصداق بجای خودش می آید و در اینجا همین کافی است که تمام صاحب نوادر است (ارو) دیکھو بالانند -</p>	<p>(۳) بالان - بقول سروری و برهان بمعنی جنبان و متحرک صاحب نوادر بالانیدن و بالانیدن را بمعنی جنبانیدن و حرکت دادن ریش آورده بالان را بمعنی ریش جنبان نوشت مؤلف عرض کند که حقیقت مصداق بجای خودش می آید و در اینجا همین کافی است که تمام صاحب نوادر است (ارو) دیکھو بالانند -</p>
<p>که این را بارش مخصوص کرد - بای حال (۴) بالان - بقول سروری و جهانگیری و</p>	<p>که این را بارش مخصوص کرد - بای حال (۴) بالان - بقول سروری و جهانگیری و</p>

برهان بمعنی تله که جانوران را بان صید کنند بکوی بار و بارانم گرفت و در میان عاشقان
 و گیرند صاحب رشیدی بذکر این معنی گوید من گرگ باران دیده ام و مؤلف عرض
 که از بیجا است که در مثل سائراست کسی کند که تله بقول برهان بفتح اول و ثانی غیر
 که مجرب در امور باشد و بمصائب گرفتار شده و مطلق آنچه جانور در آن بقید و آید
 باشد آن را (گرگ بالان دیده) گویند یعنی (الخ) صاحب غیاث گوید که تله لغت ترکی
 تله دیده و عوام غلط (باران دیده) گویند است نوعی از دام صیادان طیور که بجا
 و طایر بعضی بواسطه تغییر لجه بالان را پنهان کرده شکار جانوران کنند و صاحب
 باران خوانند چنانکه شائع است میان کتر فرماید که لغت فارسی و در ترکی بمعنی آله
 را و لام و دیگران باران بمعنی دیگر فهمیده اند شکار مستعمل با بجه بالان بدین معنی اسم جامد
 و صاحب جامع هم زبان رشیدی صاحب فارسی زبان گیریم و جواد اردو که مجاز معنی
 ناصری بذکر قول رشیدی گوید که از کلام اول باشد که چون این آله را بجاک پنهان
 نظامی باران فهمیده می شود چه گرگان در کنند شاید چنان منظر می آید که زمین آنجا باده
 ایام زمستان و روز باران بجه طعمه و بلند است و الله اعلم (ار و و) بالان
 بیرون می آیند و بر سر راه ها و دیهه ها کمین یک شکاری آله کا نام ہے جس کو خاک میں
 کنند و اگر چیزی بچنگ ایشان نیفتد ناچاپ چپا کر جانورون کا شکار کرتے ہیں۔ مذکر
 کی از هم جنبه های خود با اجتماع ریخته می شود (ه) بالان به تحقیق ما امر حاضر است از
 و بخورند (از ناصری ه) دوش می رزم مصدر بالانیدن و بالاندن که می آید

<p>شامل بر همه معانی (ار و و) بلا حرکت و س - پلانا کا امر حاضر -</p>	<p>بالا نذر بقول موارد جنبا نیدن و حکیم سنائی (ه) یک قصیده هزار جا</p>
<p>و متحرک ساخته سندان از حکیم سنائی بر بالا نذر مذکور شد صاحب رشیدی بر</p>	<p>حکمت دادن مرادف بالا نیدن که می آید بالا نذر گوید که برین قیاس است بالمش</p>
<p>و بالآنده و بالآیده و بالآئیده و بالآنده و بالان معنی نشو و نما کننده و فراینده مؤلف</p>	<p>خوانده پیش هر سقلمه ریش بالا نذر و بقول نو اور جنبا نیدن و حرکت دادن</p>
<p>عرض کند که جهان اندر چه خوش تحقیق بکار برده است و حقیقت جو بیان را بغلط انداخته</p>	<p>ریش و بقول صاحب اند مرادف بالا نیدن و صاحب بحر بر بالا نیدن</p>
<p>خیرین نیست که این اسم مفعول است از مصدر و بالا نذر و بالا نیدن و بالا نیدن و بالا نیدن</p>	<p>فرماید که (۱) جنبا نیدن و حرکت دادن (۲) بالیدن و نو کردن هم (کامل التوضیح)</p>
<p>صاحب رشیدی سکندری خورد که این را متعلق به مصدر بالیدن کرد و بالمش و</p>	<p>و صنایع این بالا نذر مؤلف عرض کند که متعدی بالیدن است بمعنی اول و معنی</p>
<p>بالآنده و بالآیده و بالان را هیچ تعلق ازین نیست - بالمش بجای خود می آید و بالآنده</p>	<p>دوم را بدون سدا استعمال تسلیم نمیکنیم و مخفف بالا نیدن - صراحت ماخذ بر بالا نیدن</p>
<p>اسم فاعل بالیدن و بالآید و زیادت با بر ماضی بالیدن تفاوت معنی ماضی قریب و</p>	<p>می آید (ار و و) (۱) پلانا حرکت وینا (۲) و کچو بالیدن -</p>
<p>هم مفعول کند و حقیقت بالان بجایش مذکور شد</p>	

نون نسبت بر لفظ بالان زیاد کرده اند چنانکه چو بالانهاون پالمصدر اصطلاحی بحسب
و جوشن پس معنی لفظی بالان منسوب بفق و بلند آصفی ذکر این کرده گوید که (بالانهاون یا)
و کنایه از کوچه سر پوشیده که بامین دروازه و شب تاب رفتن و دیدن بهار بر بالانهاون
اندر و ن سر بود و متعلق از سقف مکان ذکر این کرده (صائب) و اغ ناسور
و پاسه توتور در بالانه زاید پس بالانه مرید علی هر اگر بر دل صحرانهند و از خجالت لاله
بالان باشد (ارو) دیو تری بقول آصف بر کوه پالانهند مؤلف عرض کند که شقایق است
سندی اسم مؤنث پامو اور و از و نیز معنی تخم لفظ بالان (ارو) و کچو بالان گذاشتن یا
بالالی بقول منیمه برهان بر وزن والالی یعنی (۱) جنبیدنی باشد و (۲) اسب گذرد
و (۳) اسب بارگیر صاحبان اند و مؤید و صفت بر معنی دووم و سوم قانع مؤلف عرض
کند که (بالانیدن) بمعنی جنبانیدن و حرکت دادن می آید پس بمعنی اول اسم مصدر و حال
بالمصدر باشد بمعنی جنبش نه جنبیدنی و بای لیاقت بر غیر مصدر یعنی آید و نسبت معنی دووم
عرض می شود که پالانی به پاسه فارسی بمعنی سوم می آید و پالان بیای فارسی بمعنی پاسی که
بر پشت خزانند از پس جادار و که این را سبیل پالانی گویند که بای فارسی بهری بدل شود
چنانکه اسپ و اسب و معنی دووم را مجاز معنی سوم که اسپ بارگیر است و گذرد و بار
بر خلاف اسپ سواری که تیر روی می کند و خوبی نیست که فارسیان برای معنی سوم
بای نسبت بر لفظ پالان زیاد کرده باشند و منسوب به پالان اسپ را نام کرده اند که
بار گذر و اسپ گذر و مجاز آن (ارو) قابل جنبش او را بجا بهاری شقایق

کے جنبش بقول آصفیہ۔ فارسی اسم مؤنث حرکت۔ تحرک۔ لرزش۔ چال۔ (۲)
 مٹھا گھوڑا۔ مذکر (۳) لڈو گھوڑا۔ بار برداری کا گھوڑا۔ مذکر۔ لڈو بقول آصفیہ
 ہندی۔ بار برداری کے لائق۔ بوجہ اٹھانیکے قابل وہ حیوان جو بار برداری کے کام
 آئے جیسے بیل۔ گدھا۔ گھوڑا۔ اونٹ۔ ٹٹو۔ پتھر وغیرہ پس لڈو گھوڑا کہہ سکتے ہیں۔

<p>بالا نیدن بقول برہان و جامع و موارد این ہم وبالآن امر حاضر وبالآن مضارع و انڈر پوزن خواہا نیدن یعنی (۱) جنبانیدن (۲) این (۳) رو (۴) دیکھو بالا نیدن۔ و حرکت دادن۔ صاحب نوادر فرماید کہ بالا اولست اصطلاح بقول ضمیمہ جنبانیدن و حرکت دادن ریش را و بقول یعنی (۱) فوق و تحت و (۲) کنایہ از آسمان بحر (۲) بالیدن و منوکر دن ہم کمالی یعنی زمین و (۳) عالم دنیا۔ صاحبان مؤید و مؤلف عرض کند کہ ما اشارہ این بر بالا بحر یعنی دوم و سوم قانع صاحب اتند کردہ ایم و آن مخفف این باشد و اسم مصدر بحوالہ فرنگ فرنگ ذکر ہر تہ معنی کردہ۔ این مہان بالائی کہ یعنی جنبش گذشت۔ مؤلف عرض کند کہ معنی اول حقیقی است مصدر اصلی است نہ جعلی و معنی دوم خلا و معنی دوم سوم مجازی و لفظ بالا دیرینا قیاس و محذوق قول صاحب بحر طالب یعنی پنجم است (۲) رو (۱) بلندی اور سند استعمال باشیم بمعاصرین عجم یعنی دوم پستی۔ مؤنث۔ (۲) آسمان و زمین (۳) بر زبان نڈارند و این اصل باشد و بالیدن و دنیا۔ مؤنث۔ ما ز ہم این وبالائی کہ گذشت حاصل بالمصدر بالا و پہنا گرفتن کسی (مصدر اصطلاحی)</p>	<p>بالا نیدن بقول برہان و جامع و موارد این ہم وبالآن امر حاضر وبالآن مضارع و انڈر پوزن خواہا نیدن یعنی (۱) جنبانیدن (۲) این (۳) رو (۴) دیکھو بالا نیدن۔ و حرکت دادن۔ صاحب نوادر فرماید کہ بالا اولست اصطلاح بقول ضمیمہ جنبانیدن و حرکت دادن ریش را و بقول یعنی (۱) فوق و تحت و (۲) کنایہ از آسمان بحر (۲) بالیدن و منوکر دن ہم کمالی یعنی زمین و (۳) عالم دنیا۔ صاحبان مؤید و مؤلف عرض کند کہ ما اشارہ این بر بالا بحر یعنی دوم و سوم قانع صاحب اتند کردہ ایم و آن مخفف این باشد و اسم مصدر بحوالہ فرنگ فرنگ ذکر ہر تہ معنی کردہ۔ این مہان بالائی کہ یعنی جنبش گذشت۔ مؤلف عرض کند کہ معنی اول حقیقی است مصدر اصلی است نہ جعلی و معنی دوم خلا و معنی دوم سوم مجازی و لفظ بالا دیرینا قیاس و محذوق قول صاحب بحر طالب یعنی پنجم است (۲) رو (۱) بلندی اور سند استعمال باشیم بمعاصرین عجم یعنی دوم پستی۔ مؤنث۔ (۲) آسمان و زمین (۳) بر زبان نڈارند و این اصل باشد و بالیدن و دنیا۔ مؤنث۔ ما ز ہم این وبالائی کہ گذشت حاصل بالمصدر بالا و پہنا گرفتن کسی (مصدر اصطلاحی)</p>
---	---

بعضیہ آوردن بلندی و پستی و زمین و آسمان اور بعضی آرنده یعنی چھری کہ آدمی را نشوونما
و این مبالغہ است بانہار تخیل کائنات اردو کوزہ پر آب موجب نشوونمای آدمی
ونیا (نوری ۵) زمان و زمین بالباط است و در وجہ تشبیہ اینقدر کافی است
حکایت ہا چو خورشید بالا و پنا گرفته ہنچھی (اشہی) مؤلف عرض کند کہ کافی نیست
کہ این مصدر مرکب حاصل می شود از مصرع زیرا کہ نشوونما بخش ہر ذمی روح حتی کہ
دوم و اگر بطیظ معنی مصرع اول زمان و زمین نباتات ہم آب است نہ کوزہ اگرچہ در مصرع
را بالا نفراد گیریم مصداق (بالا گرفتن) بہ طرف از صفات منظر و فکار گرفتن غیبی ہند
معنی بلندی حاصل کردن و (پنا گرفتن) ولیکن بضرورت ہر گاہ برای کوزہ و صراحی
بمعنی کشادگی و وسعت حاصل کردن پیدا بصفحت ذاتش کنایہ بالا آوردن می شود
می شود قائل (ارو) زمین اور آسمان پس ضرورت ندارد کہ گرہ را ناخن زنجیم ما
پر قابض ہونا۔ یہ ایک مبالغہ ہے۔ تخیلی دانیم کہ بالا اور نیچا یعنی پنجم اوست یعنی
کُل سے مراد ہے۔ بلندی و کلمہ و قول بہان افادہ معنی
بالا اور اصطلاح بقول سروری و صاحب و خداوند و آرنده می کند و قہمی کہ
جہانگیری و بہان و رشیدی و جامع و مؤلف با کلمہ ترکیب شود چنانکہ دانشور و ماجور
بفتح و او کوزہ پر آب صاحب ناصری بر و امثال آن پس بالا اور یعنی صاحب بلندی
کوزہ آب قانع خان آرزو در سراج فرما است کہ گردن صراحی و کوزہ بلند باشد
کہ ظاہر بال در نیچا یعنی نشوونماست و آنا کہ در معنی این پر آب را بصفحت کوزہ